

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 730)

**Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti
Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma
Anlaşmasının 9 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına
Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna
Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/943)**

Not : Tasarı, Başkanlıkça Adalet ve Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

30.12.2004

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1022/6147

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.12.2004 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının 9 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin 9 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokol 7 Aralık 2004 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Sözleşmenin "Adli Konularda Muamele Eşitliğine İlişkin Hükümler" in yer aldığı 4 üncü bölümünün 9 uncu maddesi ile, "Bir Âkit Tarafın diğer Âkit Taraf ülkesinde ikamet eden uyrukları, diğer Âkit Tarafın uyruklarının göstermeye veya ödemeye mecbur olmadıkları masraf teminatını ödemek zorunda olmayacaklardır" hükmü getirilmiştir.

Adı geçen Sözleşmenin 8 inci maddesinde adli konularda muamele eşitliği genel olarak belirlendikten sonra, 9 uncu maddesinde teminat yönünden özel bir sınırlama getirilmiştir. Buna göre, bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Taraf ülkesinde ikamet etmek şartına bağlı olarak bu ülkenin vatandaşları ile aynı ölçüde teminattan muaf tutulacaklardır.

Anılan Sözleşmenin 9 uncu maddesi uyarınca, Pakistan tabiyetindeki gerçek kişiler Türkiye'de ikamet etmedikleri takdirde teminat yatırmakla yükümlüdürler. Tüzel kişiler yönünden ise teminatın muafiyeti öngören bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ancak, 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanununun 32 nci maddesi ile 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 97 nci maddesi uyarınca karşılıklılık esasına göre yabancı gerçek ve tüzel kişiler teminattan muaf tutulmaktadır.

Pakistan hukukunda yabancılara teminat yatırma zorunluluğu bulunmadığından bu Ek Protokol ile, genel hükümleri daraltan bu husus düzeltilmiştir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/943

Karar No. : 20

4.1.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının 9 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 4 Ocak 2005 tarihli 7 nci Toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının 4 üncü Bölümünün 9 uncu maddesinde değişiklik yapan Sözleşme ile Pakistan tabiiyetindeki gerçek kişiler ile tüzel kişilerin Türkiye'de ikamet etmedikleri takdirde teminat yatırma yükümlülüğünden muaf tutulmaları öngörülmektedir.

Söz konusu Tasarı, Komisyonumuzca benimsenmiş ve 1 inci maddesinde yer alan "Değişik" ibaresi "Değişiklik" olarak değiştirilerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca Pakistan'da yoğun olarak iş yapan işadamlarımızın işlerini kolaylaştırıcı bir ortam sağlanması amacıyla, Adalet Bakanımızın yakın tarihte Pakistan'a yapacağı ziyaret de göz önünde bulundurularak Tasarının, İhtüzüğün 52 nci maddesi uyarınca ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mahmut Koçak</i>
Antalya	Ankara	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Toprak</i>	<i>Aziz Akgül</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>
Aksaray	Diyarbakır	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Gülyurt</i>	<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>
Erzurum	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Onur Öymen</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Selami Yiğit</i>	<i>Fuat Ölmeztoprak</i>
Karaman	Kars	Malatya
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ 9 UNCU MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 7 Aralık 2004 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının 9 uncu Maddesinde Değişik Yapılmasına Dair Ek Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ 9 UNCU MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 7 Aralık 2004 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının 9 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyîşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ ARASINDA
HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ
9. MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR EK PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti, 23 Haziran 1981 yılında Ankara’da imzalanan “Türkiye ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması”nın “Adli Konularda Muamele Eşitliğine İlişkin Hükümler”in yer aldığı 4. Bölümün 9. maddesini değiştirmek konusunda anlaşmışlardır.

Âkit Taraf vatandaşlarının diğer Âkit Taraf Ülkesinde eşit muamele hakkına sahip oldukları kaydedilerek,

Pakistan Hukukunda herhangi bir teminat öngörülmemiş olmakla birlikte, değiştirilme ihtiyacı duyulan 9. maddenin yorumunda ve uygulanmasında zorluklarla karşılaşıldığı için,

Anlaşmanın 9. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine karar verilmiştir.

“Madde 9.

“Teminattan Muafiyet”

1. Âkit Taraflardan birinin vatandaşlarından, diğer Âkit Tarafın adli makamları önündeki adli işlemleri öncesinde sadece yabancı olmaları veya diğer Âkit Taraf ülkesinde ikâmet etmemeleri sebebiyle teminat talep edilmeyecektir.

2. Bu maddenin 1. fıkrasındaki hükümler aynı zamanda tüzelkişilere de uygulanır.

Bu değişiklik onay belgelerinin değişimini takip eden gün yürürlüğe girecektir.

İş bu Protokol, İngilizce lisanında, her ikisi de aynı derecede geçerliliğe sahip, iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

ANKARA

7 Aralık 2004

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Fahri KASIRGA

Türkiye Cumhuriyeti

Adalet Bakanlığı Müsteşarı

Pakistan İslam Cumhuriyeti Adına

Sher Afgan KHAN

Pakistan İslam Cumhuriyeti

Türkiye Büyükelçisi

